

Ο Βελουχιώτης, ο Τσιριμώκος και η σημερινή Αριστερά

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΟΡΙΑΤΗ**
th.moriatis@realnews.gr

Η ολονύχτια συνάντηση του **Αρη Βελουχιώτη**, λίγο πριν από το τραγικό τέλος του, με τον συντοπίτη του **Ηλία Τσιριμώκο**, συναγωνιστή του στην ηγεσία του ΕΑΜ, αποτελεί το πιο συγκλονιστικό κεφάλαιο στο νέο βιβλίο του **Μίμη Ανδρουλάκη** «**Δύο μόνο δάκρυα**», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο -αποσπάσματα του οποίου προδημοσιεύει σήμερα η **Realnews**- ο **Μ. Ανδρουλάκης** αποκαλύπτει νέες απόκρυφες πλευρές των εθνικών δικασμών, αλλά και τη ρήξη του **Ελευθέριου Βενιζέλου** με την Αριστερά, με τον συγγραφέα να λαμβάνει θέση υπέρ του μεγάλου Κρητικού πολιτικού. Από την αφήγηση της συνάντησης του Αρη με τον Τσιριμώκο, άλλωστε, ο **Μ. Ανδρουλάκης** αποστέλλει πολλαπλά μηνύματα και προς τη σημερινή κυβέρνηση, ενώ υιοθετεί και ερμηνεύει ιστορικά γεγονότα που δεν αποκλείεται να τον οδηγήσουν σε ευθεία αντιπαράθεση με τον **Περισσό**, όπως, π.χ., η στάση της Σοβιετικής Ένωσης έναντι του **Χίτλερ** πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ή η στάση του **ΚΚΕ** στο «Μακεδονικό».

Με το «**Δύο μόνο δάκρυα**» ο συγγραφέας δείχνει πως ειδικεύεται σε ένα είδος ελεύθερου «ιστορικού μυθιστορήματος», οι σκηνές του οποίου κινούνται ανάμεσα σε πραγματικές στιγμές -συνήθως άγνωστες- της Ιστορίας και στη -μεγάλη, είναι αλήθεια- φαντασία του. Χαρακτηριστικό είναι πως πρόσωπα από τα βάθρα της Ιστορίας δίνουν λέξεις και εικόνες για να παραστήσει ο συγγραφέας το δράμα του καιρού μας, τη χρεοκοπία της χώρας. Ο «μυστικοσύμβουλος των δύο πρωθυπουργών», π.χ., παραπέμπει ευθέως στον **Γιάννη Στουρνάρα**, ενώ ο αναγνώστης δεν θέλει και πολλή προσπάθεια για να κατανοήσει πως ο «μεγαλοδημοσιογράφος» είναι ο **Σταύρος Ψυχάρης** ή ο «Δαφνερμοκωστής» ο **Κωνσταντίνος Δαφέρμος**.

Η «**R**» επιλέγει και δημοσιεύει αποσπάσματα από το κεφάλαιο του βιβλίου «**Καλό ξημέρωμα, Ηλία**» - «**Καλό δρόμο, Αρη**», που αναφέρεται, όπως ήδη σημειώσαμε, σε μυστική συνάντηση του πρωτοκαπετάνιου του ΕΛΑΣ με τον συναγωνιστή του στο ΕΑΜ, που ορίστηκε πρωθυπουργός

από τα Ανάκτορα το 1965, όμως δεν έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης από τη βουλή, με αποτέλεσμα να παραπτηθεί.



ΜΕΤΟ «ΔΥΟ ΜΟΝΟ ΔΑΚΡΥΑ»
ο συγγραφέας δείχνει πως ειδικεύεται σε ένα είδος ελεύθερου «ιστορικού μυθιστορήματος»

Η «**R**» προδημοσιεύει αποσπάσματα από το νέο βιβλίο του **Μίμη Ανδρουλάκη**, που αποκαλύπτει νέες απόκρυφες πλευρές των εθνικών δικασμών με ευθείες αναφορές στο σήμερα



© Το «Μακεδονικό» μας αποδεκάτισε

Ο Αρης πάλι ξεφύσηξε κι άναψε τσιγάρο.

«Το αναθεματισμένο το «Μακεδονικό» αποδεκάτισε το κόμμα, το οδήγησε στην αυτοαπομόνωση. Χάσαμε μαζικά τα μέλη μας και ο Ριζοσπάστης κατάληψε να πουλά κάπου 1.600 φύλλα. Τα μέλη μας περιορίστηκαν σε 1.500. Στην Αθήνα ζήτημα να είχαμε 150. Γι' αυτό λοιπόν, Ηλία, το σε συρρίκνωση κόμμα έγινε το Ιδώνυμο; Αυτό ήταν η απειλή; Ακούγεται τρελό».

«Δεν ξέρεις, καπετάνιο, την ανακούφιση του Σβώλου όταν ενημερώθηκε για το τηλεγράφημα του στρατηγού **Στέφανου Σαράφη** -συναρχηγού σου στον ΕΛΑΣ- στον πρωθυπουργό **Παπανδρέου** πέρσι τον Οκτώβριο, όπου ζητούσε έγκριση από την κυβέρνηση να διαλύσει ακόμα και διά των όπλων το τάγμα Γκότσε του ΕΛΑΣ, με σλαβομακεδονική σύνθεση, που είχε στασιάσει και κινούνταν επιθετικά με στόχο την αυτονόμηση της Μακεδονίας. Ζητούσε άδεια ο Σαράφης να το κυνηγήσει και πέρα από τα ελληνογιουγκοσλαβικά σύνορα, μια και μπαινόβγαίνει. Το ΚΚΕ μέσω του γραμματέα του Σιάντου είχε εγκρίνει την απόφαση Σαράφη και φαντάζομαι το ίδιο και συ, ο πρωτοκαπετάνιος του ΕΛΑΣ».

© Κάθε εκτέλεση εξοφλείται στο πολλαπλάσιο

Ο Ηλίας είχε αποφασίσει να συζητήσει στα ίσα, χύμα και τσουβαλάτα, με τον πρωτοκαπετάνιο του διαλυμένου πλέον ΕΛΑΣ και δεν άντεχε να μην του επιστρέψει τη μομφή περί ζηλοτυπίας με τον **Καρτάλη**. Συγκράτησε ότι τρεις τουλάχιστον φορές πάνω στη συζήτηση ο Αρης πέταξε μπηκτές για τον **Κώστα Καραγιώργη**, καπετάνιο της Θεσσαλίας, έναν καλλιεργημένο γιατρό, εξαιρετικό αρθρογράφο με καταγωγή από τη Λίμνη Ευβοίας. Έναν γοητευτικό άνθρωπο που σκορπούσε

χαρά κι αισιοδοξία στο βουνό, με τα ίδια -ίσως και μεγαλύτερα- αποτελέσματα στη Θεσσαλία από τη **Ρούμελη** του Αρη, δίχως τις αμφιλεγόμενες μεθόδους του. «Κάθε εκτέλεση», έλεγε ο **Καραγιώργης**, «είναι ένα γραμμάτιο που θα

εξοφληθεί αργότερα στο πολλαπλάσιο». Οι κουκουέδες των τοπικών οργανώσεων ψιθύριζαν: «Ο Αρης μάς γράφει στα λασιωμένα αντάρτικα άρβυλά του». Λατρεύεται και μισείται απεριόριστα. Στρατολογεί, σκέφτεται ο Ηλίας, όχι μόνο φίλους αλλά και ορκισμένους εχθρούς. Είναι τυχαίο ότι στη Θεσσαλία δεν έχουν Τάγματα Ασφαλείας;

© Η απόσχιση της ελληνικής Μακεδονίας-Θράκης

«Τα περί Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας -που μετονομάστηκε στη συνέχεια Βαλκανική Κομμουνιστική Ομοσπονδία- ήταν το φύλλο συκής. Το ζητούμενο παρέμενε η απόσχιση της ελληνικής Μακεδονίας-Θράκης και η ένταξή της σ' ένα κράτος-υβρίδιο, της λεγόμενης «Μακεδονίας του Αιγαίου», κράτος του υποτιθέμενου ξεχωριστού έθνους των «Μακεδόνων Σλάβων». Αυτό το σερβο-βουλγάρικο μέτωπο για την εξουδετέρωση του ελληνοισμού στη Μακεδονία παρουσιάστηκε από το βουλγάρικο Κ.Κ. ως η μέγιστη



χάρτη του Αγίου Στεφάνου. Σήμερα θεωρούμε ως κάτι δεδομένο τη Θεσσαλονίκη, αλλά μόλις χάρη στην ευφυή στρατηγική του Ελευθέριου Βενιζέλου την εξασφάλισαμε. Το ιστορικό παράδοξο είναι ότι η νεαρή μπολσεβίκικη Ρωσία αναπαράγει στα Βαλκάνια με νέους όρους την πολιτική της τσαρικής Ρωσίας με στρατηγικό παίκτη κλειδί τη Βουλγαρία, στην οποία εμφανίζεται ισχυρότερο το κίνημα του ριζοσπαστικού σοσιαλισμού. Ιδιαίτερα μετά τη μονομερή ανακωχή των μπολσεβίκων στο Μπρεστ-Λιτόφσκ και τον ιστορικό συμβιβασμό με τον Κάιζερ της Γερμανίας, αναγκαστικό συμβιβασμό, ενδεχομένως, για να πάρει μίαν ανάσα η Οκτωβριανή Επανάσταση.

Σ' αυτή τη νέα κατάσταση, που οδήγησε αργότερα στη στήριξη του κεμαλικού εθνικισμού εναντίον του ελληνικού αλυτρωτισμού, η Κομμουντέρν κάνει δική της, καταστατικού χαρακτήρα, πολιτική την "Ενιαία Ανεξάρτητη Μακεδονία-Θράκη σε μια Βαλκανική Κομμουνιστική Ομοσπονδία" [ΒΟΚ].

Πρόκειται για ένα βουλγαρικό καπέλωμα της Κομμουνιστικής Διεθνούς, το οποίο αναλαμβάνει ο θλιβερός Μανουήλσκι να το φορέσει υποχρεωτικά στο νεαρό ΣΕΚΕ, δηλαδή στο μετέπειτα ΚΚΕ. Είναι εντυπωσιακή η σθεναρή αντίσταση που προβάλλει το άβγαλτο, άωρο αυτό κόμμα, το οποίο έχει το "θράσος" να αποκηρύξει την πολιτική της Μέκκας του κομμουνισμού στο Βαλκανικό. Επιδιώκει βέβαια διακαώς να ενταχτεί στην Κομμουνιστική Διεθνή, αλλά αρνείται να συνυπογράψει τον όρο της "Ανεξάρτητης Μακεδονίας". Η πίεση από πάνω κι απέξω οδηγεί το ΚΚΕ σε μια διαλυτική κρίση ηγεσίας και

σε μια έξωθεν εισαγόμενη φραξιοπιστική πάλη. Ο Γιάννης Κορδάτος, ο εμβληματικός ιστορικός και διανοούμενος, υποχρεώνεται σε παραίτηση από τη θέση του γενικού γραμματέα, όμως και ο νέος γραμματέας του Θωμάς Αποστολίδης λείπει ένα μεγάλο ΟΧΙ στην παράλογη απαίτηση της Κομμουντέρν. "Τι νόημα έχει, σύντροφοι", επέμεναν, "να ζητάμε την απόσχιση της ελληνικής Μακεδονίας και της Θράκης τώρα μάλιστα που έχουν υποδεχτεί 600.000 Έλληνες πρόσφυγες από τη Μικρασία και τον Πόντο;". Την ίδια άποψη υποστηρίζει με σθεναρό τρόπο και ο έτερος της ηγεσίας Παντελής Πουλιόπουλος, στη συνέχεια γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής.

© Στην υπόλοιπη Ελλάδα κυβερνώ εγώ

«Εσένα, Ηλία, δεν θα σου πω: "Καλή αντάμωση στα γουναράδικα", αλλά να προσέξεις μην την πάθεις σαν τον Παπαναστασίου και πληρώσεις ακριβά τη Συμφωνία της Βάρκιζας που υπέγραψες στο όνομα της ειρήνευσης και της δημοκρατικής ομαλότητας. Άκουσες τι είπε ο Γρίβας της Ακροδεξιάς; "Η Συμφωνία της Βάρκιζας ισχύει μεταξύ Ομονοίας και Συντάγματος. Στην υπόλοιπη Ελλάδα κυβερνώ εγώ". Ας προσέξεις μη φυλακιστείς ή εκποτιστείς με το Ιδιώνυμο που ψήφισε ο πατέρας σου ως πρόεδρος της Βουλής το '29! Μην μου πεις ότι δεν σε τρώει αυτό, έτσι δεν είναι; Επικαλούμαι τη ρουμελιώτικη ειλικρίνεια. Σε τρώει ή όχι; Ενώ ο Καφαντάρης αρνήθηκε να το ψηφίσει. Το κατήγγειλε. "Αμαρτία γονέων παιδεύουσιν τέκνα...", Ηλία!».

παραχώρηση της Βουλγαρίας από το "ιστορικό της δικαίωμα" πάνω στο σύνολο της Μακεδονίας! Αρα, με σοσιαλιστικό και στη συνέχεια κομμουνιστικό πρόσημο απειλείται η εδαφική ακεραιότητα της Ελλάδας και ο μεγαλοβουλγαρικός εθνικισμός πάει να πάρει τη ρεβάνς και διεκδικεί ό,τι «έχασε» στον Β' Βαλκανικό Πόλεμο και μετά στον Παγκόσμιο, συμμαχώντας με τις ηττημένες Κεντρικές Δυνάμεις, Γερμανία και Αυστρο-ουγγαρία. Δηλαδή, Αρν, πάει να αμφισβητηθεί ό,τι αποτελούσε το Α και το Ω της εθνικής στρατηγικής του Ελευθέριου Βενιζέλου: η Θεσσαλονίκη, η Μακεδονία και η Θράκη».

«Εσύ τώρα τα ρίχνεις όλα στα Κ.Κ. των γειτονικών χωρών, ενώ η υπόθεση αυτή ξεκινά πολύ πιο πίσω, από τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, έτσι δεν είναι; Κάποτε τα διάβασα αυτά, δεν τα 'χω φρεσκάρει. Μπαγιάτρεψαν... Από τον Ρωσοτουρκικό Πόλεμο και τη νίκη των ρω-

σικών όπλων το...», προσπαθεί να θυμηθεί ο καπετάνιος. Ο συντοπίτης του τον προφταίνει.

«Το 1877-1878. Πράγματι, η τσαρική Ρωσία το έβαλε σκοπό να δημιουργήσει μια Μεγάλη Βουλγαρία υπό την ηγεμονία της, από τον Δούναβη ως το Αιγαίο και από τη Μαύρη Θάλασσα ως την Αδριατική, ώστε να διασφαλίσει την κυριαρχία της στη Βαλκανική και την έξοδο της στη θερμή Μεσόγειο». «Δεν προχώρησε αυτό το σχέδιο. Εμεινε στα χαρτιά».

«Ακυρώθηκε από τις Μεγάλες Δυνάμεις η Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου στο Συνέδριο του Βερολίνου. Όμως η Βουλγαρία, ενθαρρυσμένη και από την προσάρτηση δίχως δυσκολίες της Ανατολικής Ρωμυλίας το 1885, έκανε επίσημη πολιτική της την ανεξαρτητοποίηση ολόκληρης της Μακεδονίας, συμπεριλαμβάνοντας και τη Θεσσαλονίκη, την οποία η τσαρική Ρωσία δεν είχε ανάλογο θράσος για να την εντάξει στον

© Πολιτική συμμαχιών

«Επιμένω, Αρν, ότι για να σχεδιάσει το μέλλον η εαμογενής Αριστερά σ' όλες τις τάξεις της και να χαράξει μια αποτελεσματική πολιτική συμμαχιών μετά την ήττα του Δεκέμβρη, μετά τη Βάρκιζα, πρέπει να επανακαθορίσει τη σχέση της με την ιστορική κοίτη του βενιζελισμού στις διαφορετικές εποχές του, στην ανοδική και καθοδική φάση του. Μια ιστορική κοίτη δεν εξαφανίζεται μαζί με τα πρόσωπα και τις καταστάσεις που τη χάραξαν πρώτη φορά. Μπορεί να διευρύνεται, να ανασκάπτεται, να εκτρέπεται δεξιά ή αριστερότερα, έτοιμη να υποδεχτεί νέα ρεύματα. Ζητείται, λοιπόν, η νέα διλεκτική Αριστεράς και προοδευτικής φιλελεύθερης παράδοσης. Διαφορετικά, μέσα στις σημερινές δυσμενείς συνθήκες της μοναρχοφασιστικής τρομοκρατίας το ΚΚΕ κινδυνεύει να αναδιπλωθεί στον ακραίο σεκταρισμό προ της στροφής του '35 και να μιλά πάλι για "βενιζελοφασίστες", "σοσιαλοφασίστες" και "αγροτοφασίστες". Μην ξεχνάς ότι το ΕΑΜ από το ασήμαντο προπολεμικό ποσοστό του ΚΚΕ αγκάλισσε τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού, κυρίως πριν απ' τον Δεκέμβρη. Σε μεγάλο βαθμό η βάση του, όπως ξέρεις καλά, είναι βενιζελογενής, ειδικά στη Νέα Ελλάδα. Και το τονίζουμε εμείς της ΕΛΔ που υπερβήκαμε τον προοδευτικό φιλελευθερισμό προς τον δημοκρατικό σοσιαλισμό...».

«Δεν υπάρχουν, Ηλία, κληρονομικοί ιδιοκτήτες. Η κοινωνική βάση του βενιζελισμού μετατοπίστηκε προς τα αριστερά με το οικονομικό κραχ, τη δικτατορία του Μεταξά και βέβαια με την Κατοχή. Η Κατοχή την αποδέσμευσε από τα δίκτυα της εκλογικής πελατείας των αστικών κομμάτων».